

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Лоханова Н.О.

“ ___ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

за темою:

«Облік та контроль розрахунків з дебіторами на прикладі
ТОВ «ЮГСВЕТ»

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
групи 41

Міогло Олена Георгіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

Канд. економ. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Черкашина Тетяна Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ	6
1.1 Поняття дебіторської заборгованості, її економічна сутність та класифікація.....	6
1.2. Визнання та оцінка дебіторської заборгованості.....	13
1.3. Методи визначення резерву сумнівних боргів.	17
1.4. Проблемні питання обліку розрахунків з дебіторами у сучасних умовах господарювання.....	22
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ТОВ «ЮГСВЕТ»	28
2.1. Загальна фінансово-господарська характеристика підприємства «ЮГСВЕТ» та аналіз його основних економічних показників діяльності	28
2.2. Організація обліку розрахунків з дебіторами на досліджуваному підприємстві	40
2.3. Напрямки вдосконалення діючої системи обліку розрахунків з дебіторами на досліджуваному підприємстві.....	55
РОЗДІЛ 3 КОНТРОЛЬ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КОШТАМИ У РОЗРАХУНКАХ	60
3.1. Методичні та практичні аспекти проведення контролю дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві.....	60
3.2. Аналіз дебіторської заборгованості досліджуваного підприємства .	74
ВИСНОВКИ	84
Список використаних джерел	88
Додатки	

ВСТУП

Актуальність теми. Однією з важливих галузей забезпечення економічної безпеки бізнесу у сучасних умовах господарювання є грамотне управління дебіторською заборгованістю. Саме тому особливе значення набувають теоретичні і практичні питання щодо управління дебіторською заборгованістю, яка постійно зростає, що пов'язано із загостренням проблем неплатежів.

Згідно П(С)БО 10 дебіторська заборгованість визначається як сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [31]. Виникнення дебіторської заборгованості - це об'єктивний процес, який зумовлений існуванням ризиків при проведенні взаєморозрахунків між контрагентами за результатами господарської операції [19]. Зазвичай дебіторська заборгованість виникає при наданні послуг, виконанні робіт та відвантаженні товарів при цьому підприємство не завжди отримує гроші негайно, тобто кредитує покупців. Таким чином, з моменту надання послуг, виконання робіт та відвантаження продукції покупцеві до моменту надходження грошових коштів за товари, роботи, послуги кошти підприємства заморожені у вигляді дебіторської заборгованості. Слід зазначити також, що саме більше 80 % загального обсягу дебіторської заборгованості припадає на розрахунки з покупцями за відвантажену продукцію, що робить її одним з основних об'єктів фінансового управління підприємства.

Дослідженням проблем організації обліку розрахунків з дебіторами у різні роки займалися такі вітчизняні науковці, як Ф.Ф. Бутинець, О.С.Бондаренко, Г.М.Бескота, О.І. Буфатина, С.Ф. Голов, В.І. Єфіменко, О.М. Кияшко, О.В. Лишиленко, В.Г. Лінник, Б.І. Валуєв, В.Я. Плаксієнко та багато інших.

Мета і завдання дослідження. Метою написання дипломної роботи є виявлення тенденцій та проблем в організації обліку розрахунків з

дебіторами і розробка на цій основі пропозицій щодо їх вирішення за даними досліджуваного підприємства. Виходячи з мети дослідження, у роботі передбачається вирішити наступні завдання:

- дослідити теоретичні основи організації обліку розрахунків з дебіторами;
- розглянути поняття та склад дебіторської заборгованості;
- охарактеризувати облік дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, визначити принципи організації обліку розрахунків з іншими дебіторами;
- виявити особливості обліку розрахунків з дебіторами на досліджуваному підприємстві;
- дослідити теоретичні і практичні аспекти проведення контролю та аналізу дебіторської заборгованості на ТОВ «ЮГСВЕТ»;
- виявити існуючі проблеми в обліку дебіторської заборгованості та сформулювати комплекс рекомендацій щодо поліпшення організації обліково-аналітичної системи підприємства.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є дебіторська заборгованість підприємства, її облік та контроль.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти бухгалтерського обліку та аналізу на ТОВ «ЮГСВЕТ».

Методи дослідження. У даній випускній роботі основними методами дослідження є:

- спостереження: наукове дослідження процесу організації обліку виникнення, сплати або списання дебіторської заборгованості, документальне оформлення всіх операцій стосовно дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги;
- опис: в роботі описані всі вимоги та стандарти, яким повинен відповідати облік дебіторської заборгованості та резерву сумнівних боргів;
- аналіз: за допомогою прийомів елімінування, вертикального та горизонтального аналізу, порівняння були виявлені тенденції протікання

різних видів діяльності підприємства, аналіз особливого впливу дебіторської заборгованості на підприємство, а також аналіз наслідків, що випливають з порушення нормального обороту коштів на підприємстві;

- узагальнення: узагальнення всіх економічних показників ефективної діяльності підприємства;

- систематизація даних по підприємству.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою написання випускної роботи є законодавчі та нормативні документи України, праці вітчизняних і закордонних вчених з питань обліку дебіторської заборгованості, спеціалізовані періодичні видання, а також первинні документи, облікові реєстри та форми звітності ТОВ «ЮГСВЕТ».

ВИСНОВКИ

У процесі фінансово-господарської діяльності суб'єкти підприємницької діяльності вступають у розрахункові взаємовідносини з постачальниками, з покупцями і замовниками, з установами банку, податковими органами, з Пенсійним фондом; проводять розрахунки по претензіях, по відшкодуванню матеріальних збитків; є посередниками між працівниками та іншими особами і господарськими органами та інші.

Розрахунки з контрагентами є важливою складовою фінансово-економічної діяльності торгівельного підприємства. Вони ґрунтуються на кругообігу коштів, забезпечують безперервну діяльність суб'єктів господарювання. В процесі економічних відносин між підприємствами виникають зобов'язання по розрахунках й права вимоги, що відображаються у бухгалтерському обліку в грошовій оцінці. Але не завжди ці розрахунки з іншими підприємствами або фізичними особами відбуваються одночасно з передачею майна, виконанням робіт, наданням послуг тощо. У зв'язку із цим у підприємства виникають розрахунки з дебіторами.

Порядок обліку дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності регулюються П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» та Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність».

Бухгалтерський та податковий облік дебіторської заборгованості на підприємстві організований згідно з чинним законодавством України, положень та стандартів бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік дебіторської заборгованості у ТОВ «ЮГСВЕТ» має досить високий ступінь автоматизації. Облік ведеться за допомогою таких програмних продуктів, як 1С «Бухгалтерія» та «М.Е.Дос».

Але критична оцінка діючої практики обліку дебіторської заборгованості на підприємстві дозволила встановити деякі її недоліки та відокремили шляхи їх подолання.

По-перше, на підприємстві відсутній Наказ про облікову політику, тобто фактично діяльність бухгалтерської служби ніяк законодавчо не регулюється. В роботі ми розписали облікові та податкові ризики відсутності Наказу про облікову політику.

По-друге, на підприємстві відсутній графік документообігу, тобто ніде не регламентовано, з яким саме терміном повинні передаватися документи з Одеського філіалу до центральної бухгалтерії. Вважаємо за доцільне встановити чіткі терміни передачі документів до центральної бухгалтерії, наприклад, не пізніше 25 числа місяця, наступним за базовий.

По-третє, на досліджуваному підприємстві складанням та перевіркою документів щодо розрахунків з покупцями займається бухгалтер, слідкує за оплатою - менеджери відділу реалізації, складає акти звірки - бухгалтерія центрального офісу, тобто функції достатньо розрізнені серед персоналу. На нашу думку доцільно покласти контроль за дебіторською заборгованістю на одного працівника, обов'язками якого буде організація дієвої системи внутрішньогосподарського контролю, яка повинна ґрунтуватися на своєчасності повідомлення про відхилення, відповідальності, збалансованості, інтеграції, постійності, комплексності.

По-четверте, на підприємстві не створюється резерв сумнівних боргів, тобто на дату балансу дебіторська заборгованість відображається за первісною вартістю, що суперечить вимогам П(С)БО 10. Задля дотримання принципу обачності та запобігання завищення активів підприємства вважаємо за доцільне щоквартально формувати резерв сумнівних боргів за методом абсолютної суми сумнівної заборгованості. Наше рішення пояснюється тим, що підприємство має постійне коло надійних покупців, а платоспроможність нових покупців перевіряється менеджерами відділу реалізації, тобто таке явище, як безнадійна заборгованість, на досліджуваному підприємстві трапляється рідко.

Також проведено аналіз фінансового стану досліджуваного підприємства та аналіз дебіторської заборгованості, за результатом якого

можна зробити висновок, що за аналізований період на підприємстві спостерігається погіршення всіх основних показників діяльності, а саме: середньорічна вартість основних засобів, виручка від реалізації продукції, валовий прибуток, чистий прибуток, віддача основних засобів, рентабельність продажу.

Проте аналіз фінансової стійкості ТОВ «ЮГСВЕТ» показав, що за аналізований період підприємство з кризового фінансового стану, що характеризується повною втратою його платоспроможності, джерелом фінансування запасів таких підприємств є їхня кредиторська заборгованість вже у 2018 році шляхом збільшення власних обігових коштів підприємство стало абсолютно стійким. Слід зауважити, що підприємство майже не вдавалося до залучення позикових коштів - протягом року відсутні довгострокові кредити і позики, але наявні короткострокові кредити банків.

Аналіз ліквідності балансу ТОВ «ЮГСВЕТ» показав, що найбільш ліквідних активів не вистачає протягом усього досліджуваного періоду для покриття найбільш термінових зобов'язань. Баланс підприємства не є абсолютно ліквідним. Тому варто акцентувати увагу управлінського персоналу на збільшенні грошей і їхніх еквівалентів, наприклад, шляхом проведення позивної роботи по дебіторській заборгованості. Необхідно також нарощувати обсяги реалізації продукції; можливо, вдатися до покупки поточних фінансових інвестицій з метою їх перепродажу на вигідних умовах.

Динаміка обсягів дебіторської заборгованості показала, що за аналізований період обсяги дебіторської заборгованості мали тенденцію зростання до 2017 року включно, проте вже у 2018 році обсяги дебіторської заборгованості знизились з 36 222,6 тис. грн до 36 009,6 тис. грн.

На ТОВ «ЮГСВЕТ» дебіторська заборгованість складає 66,5% в загальній сумі оборотних активів підприємства. Вона складається з дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги, дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом та іншої дебіторської

заборгованості, представленою заборгованістю за розрахунками з підзвітними особами.

Оборотність всіх активів дещо сповільнилась на 0,52 оберти та в 2018р. складала 3,19 разів, що все одно залишається достатньо високим показником. Це пов'язано з тим, що основну питому вагу активів підприємства складають саме оборотні активи, які в 2018 р. робили 3,64 обертів. Негативна динаміка спостерігається за оборотністю заборгованості підприємства, як дебіторської, так і кредиторської. Так, обіг дебіторської заборгованості знизився на 2,46 разів та склав 14,21 оберти в 2018 р., а обіг кредиторської заборгованості знизився на 1,46 рази та склав 28,86 обертів. Це відповідно призвело до збільшення строку погашення заборгованості в днях.

Аналіз оборотності дебіторської заборгованості показав, що за аналізований період тривалість обороту дебіторської заборгованості збільшилась на 3,74 дня, що є негативною тенденцією. Вона була досягнута за рахунок зменшення обсягу реалізації з 163 748,5 тис. грн до 144 964,8 тис. грн., що обумовило збільшити оборотність дебіторської заборгованості на 2,91 дня. Дана негативна тенденція було дещо нейтралізована збільшенням середньорічного залишку дебіторської заборгованості. Через те, що середньорічна вартість дебіторської заборгованості зросла з 9 821,07 тис. грн до 10 200,87 тис. грн, тривалість обороту заборгованості збільшилась на 0,83днів.

Таким чином, підприємству необхідно збільшувати обсяги реалізації задля прискорення оборотності дебіторської заборгованості. Для цього необхідно підвищити обсяги реалізації, не допускати залишків нереалізованої продукції, налагодити маркетингову роботу з метою пошуку нових покупців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова Н. С., Топоркова О. В., Євлаш Т. О., Говоруха О. О. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі: монографія. Х: ХДУХТ, 2016. 285с.
2. Артюх О. В., Лосєва К.М. Облік та аудит дебіторської заборгованості: напрями удосконалення. *Сучасні міжнародні економічні відносини: становлення та розвиток: збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених (27-28 травня 2016 р.)*. Київ: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2016. Ч. 2. С. 14–18.
3. Артюх О. В., Хетагурова Н.О. Концептуальна модель системи внутрішнього контролю за об'єктами обліку. Наукове фахове видання «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». 2018. № 1 (12). - С. 364-368. URL: www.easterneurope-ebm.in.ua 12-2018-ukr.
4. Бердинець М. Д., Сурженко А. В. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 352с.
5. Белозерцев В. Щодо товарного кредитування та дебіторської заборгованості на підприємстві. *Економіст*. 2008. № 5. С. 58-61.
6. Бланк І. О., Ситник К. Управління фінансами підприємств: підручник. КНТЕУ, 2006. 780 с.
7. Бондаренко О. С. Методика управління портфелем дебіторської заборгованості. *Актуальні проблеми економіки*. 2006. № 4 (58). С. 16-22.
8. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підруч. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с.
9. Ван Хорн Дж., К. Вахович, мл., Джон М. Основы финансового менеджмента: [пер. с англ.]. М. : Вильямс, 2001. 992с.
10. Визнання дебіторської заборгованості. URL: https://minfin.com.ua/taxes/-/gospoper/bo_2_6_1_oblicdebitor.html

11. Волкова Н. А., Волчек Р. М., Гайдаєнко О. М. та інші. Економічний аналіз: навч. посібник за ред. Н. А. Волкової. Одеса: ОНЕУ, 2015. 310 с.
12. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади і коментарі : практик. Посібник. К. : Лібра, 2001. 840с.
13. Головка Т. В. Фінансовий облік-1. Підручник. К.: КНЕУ, 2008. С.416.
14. Гудзь Н.В. Денчук П.Н. Романів Р.В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. . – К.: Центр учбової літератури, 2016. 424с.
15. Гуцаленко Л.В. Внутрішньогосподарський контроль: навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2014. - 496 с.
16. Загородній А. Г., Вознюк. Г.Л. Фінансово-економічний словник. К. : Знання, 2007. 1072 с.
17. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ МФУ № 291 від 30.11.1999 зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/page>. (дата звернення: 13.03.2019).
18. Інструкція про службові відрядження в межах України і за кордон: Наказ МФУ від 13.03.98 р. № 59 (зі змінами і доповненнями) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98> (дата звернення: 16.04.2019).
19. Кияшко О. М. Необхідність облікового забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2009.№ 3. С. 190 – 196.
20. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості. Онлайн - журнал «Financial Analysis online» URL: <https://www.finalon.com/slovnik-ekonomichnikh-pokaznikiv/299-pokaznik-oborotnosti-debitorskoji-zaborgovanosti> (дата звернення: 09.05.2019).
21. Кобилецький В. Р., Період погашення дебіторської заборгованості (середній період обороту дебіторської заборгованості, період перебування

продажів в формі дебіторської заборгованості, оборотність дебіторської заборгованості в днях). Онлайн - журнал «Financial Analysis online» URL: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/319-period-pogashennya-debitorskoji-zaborgovanosti>. (дата звернення: 09.05.2019).

22. Краївська І. А., Оболенцева О. А. Проблеми обліку дебіторської заборгованості та шляхи їх вирішення. URL: http://eprints.kname.edu.ua/48525/1/ilovepdf_com-120-122.pdf. (дата звернення: 10.03.2019).

23. Кюрджиєв А.С., Іонін Є.Є. Дебіторська заборгованість підприємства. Вісник студентського наукового товариства Донецького національного університету ім. Василя Стуса, 2018. 190с.

24. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» із змінами та доповненнями від 17.10.2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015 (дата звернення: 03.03.2019).

25. Москалюк Г. О. Облік дебіторської заборгованості: навчальний посібник /Фінансовий облік-1 / за ред. В. Ф. Максимова. Одеса: ОНЕУ, 2015. Ч. 2. С. 172-232. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4673>. (дата звернення: 06.03.2019).

26. Мочерний С. В., Ларіна Я. С., Устенко О. А., Юрій С. І. Економічний словник : у 2 т. Т. 1. Львів : Світ, 2005. 616 с.

27. Непочатова В.С. Внутрішній контроль розрахунків з покупцями і замовниками. Наук. журнал. «Молодий вчений». № 3 (30) . 2016 р., С.134-137.

28. Орлова В. К., Орлів М. С., Хома С. В. Фінансовий облік. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. С. 510.

29. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3>. (дата звернення: 06.03.2019).

30. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку №88 від 24.06.1995 зі змінами та доповненнями

URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. (дата звернення: 16.04.2019).

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ МФУ від 08.10.99 р. № 237 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>. (дата звернення: 06.03.2019).

32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ МФУ № 290 від 29.11.1999 зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>. (дата звернення: 26.04.2019).

33. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2006_02_09/T990996.html. (дата звернення: 06.03.2019).

34. Про захист прав користувачів: Закон України № 1024-XII від 12.05.91 зі змінами та доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>. (дата звернення: 15.04.2019).

35. Про розмір добових: Лист Мінсоцполітики № 1732/0/101-16/28 від 21.12.2016 URL: https://egolovbuh.mcfr.ua/npd-doc.aspx?nmid=94&npid=36458&utm_source=www.golovbukh.ua&utm_medium=refer&utm_campaign=content_link&utm_term=7621&utm_content=art. (дата звернення: 09.05.2019).

36. Про акціонерні товариства: Закон України №50-51 від 2008 р. зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>. (дата звернення: 23.04.2019)

37. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ МФУ № 1365/26142 від 30 жовтня 2014 зі змінами та доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>. (дата звернення: 09.05.2019).

38. Про затвердження типових форм для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації: Наказ МФУ від 17.06.2015 р. № 572

URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0788-15> (дата звернення: 14.04.2019)

39. Про затвердження форм первинної облікової документації для підприємств і організацій: Постанова Держкомстату СРСР від 28.12.89 р. № 241 URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0241697-89>. (дата звернення: 14.04.2019).

40. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики України №352 від 29.12.1995р. URL: <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/normativno-pravovi-akti-z-pitan-kpr/nakazi/61770.html>. (дата звернення: 06.03.2019).

41. Радзивілл О.А. Наказ про облікову політику. URL: <https://radzivill.com.ua/nakaz-pro-oblikovu-polityku/> (дата звернення: 26.04.2019)

42. Разборська О. О., Петрик М.В. Особливості та методика аудиту дебіторської заборгованості Економічні науки. 2014. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=74302>. (дата звернення: 11.05.2019).

43. Садовська І. Б. Божидарнік Т.В. Нагірська К.Є. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 688 с.

44. Свінарьова Г.Б., Побережець О.В., Чебан Н.В. Система контролю дебіторської заборгованості на торгівельному підприємстві. Економіка: реалії часу. Науковий журнал. 2014. № 4 (14). С. 94 - 98 URL: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n4.html>. (дата звернення: 11.05.2019).

45. Скоробогатова В.В. Методика внутрішнього контролю операцій з дебіторською заборгованістю як складової змішаних активів. Збірник наукових праць ВНАУ. 2012. №4(70). С. 36.

46. Старенька О. М. Теоретичні аспекти внутрішнього контролю. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; ОНЕУ . Одеса, 2016. № 60 (1). С. 289-296.

47. Товстоп'ят Ю.А. Річна інвентаризація: «дебіторка» і «кредиторка». URL:<https://i.factor.ua/ukr/journals/buh911/2017/november/issue-45/article-30979.html>. (дата звернення: 14.04.2019).
48. Чумаченко М. Г. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості. КНЕУ. 2013. URL: <http://www.ebk.net.ua/Book/BookEkAnaliz/part8.8.htm>. (дата звернення: 24.04.2019).
49. Шевченко К.М. Управління торговим підприємством URL: http://1c.ua/ua/v8/RegionalSolutions-UA_UTP.php. (дата звернення: 13.04.2019).
50. Юджин Ф. Бригхэм, Майкл С. Эрхардт Финансовый менеджмент: [пер. с англ. ; под ред. Е. А. Дорофеева]. 10-е изд. СПб. : Питер, 2007. 960с.

ДОДАТКИ